

Vindkraft- og solkraftanlegg – fra høringsinstans til myndighet

Carl Henrik Jensen
fagleder
Klima- og planseksjonen

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Lowverk

Energiloven

§ 1-2. (Formål)

Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.

Plan- og bygningsloven

§ 1-1. Lovens formål

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig.

Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene. For boliger skal prinsippet om universell utforming ivaretas gjennom krav til tilgjengelighet.

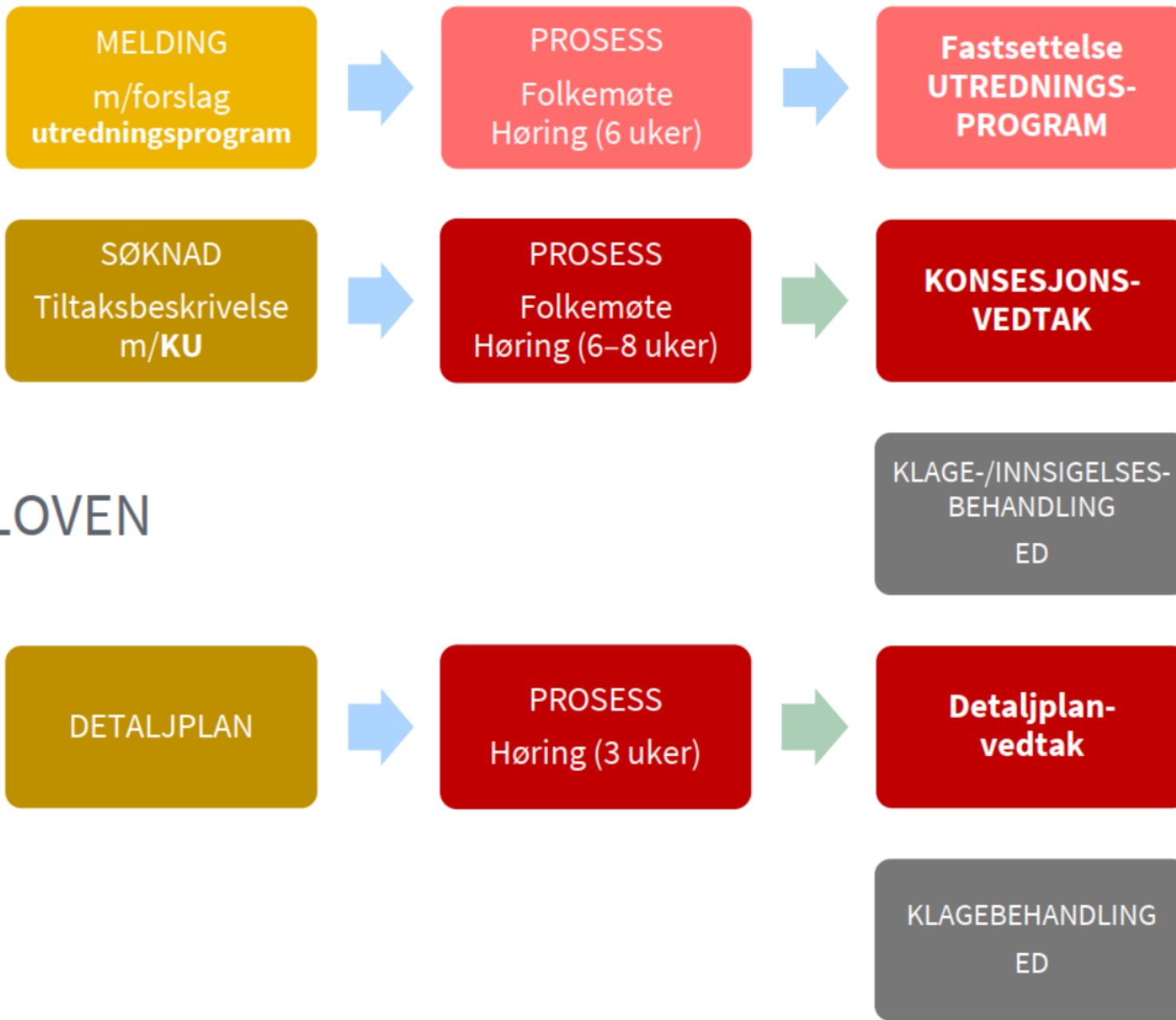
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

Vedtatt ved kongelig resolusjon 20. juni 2023

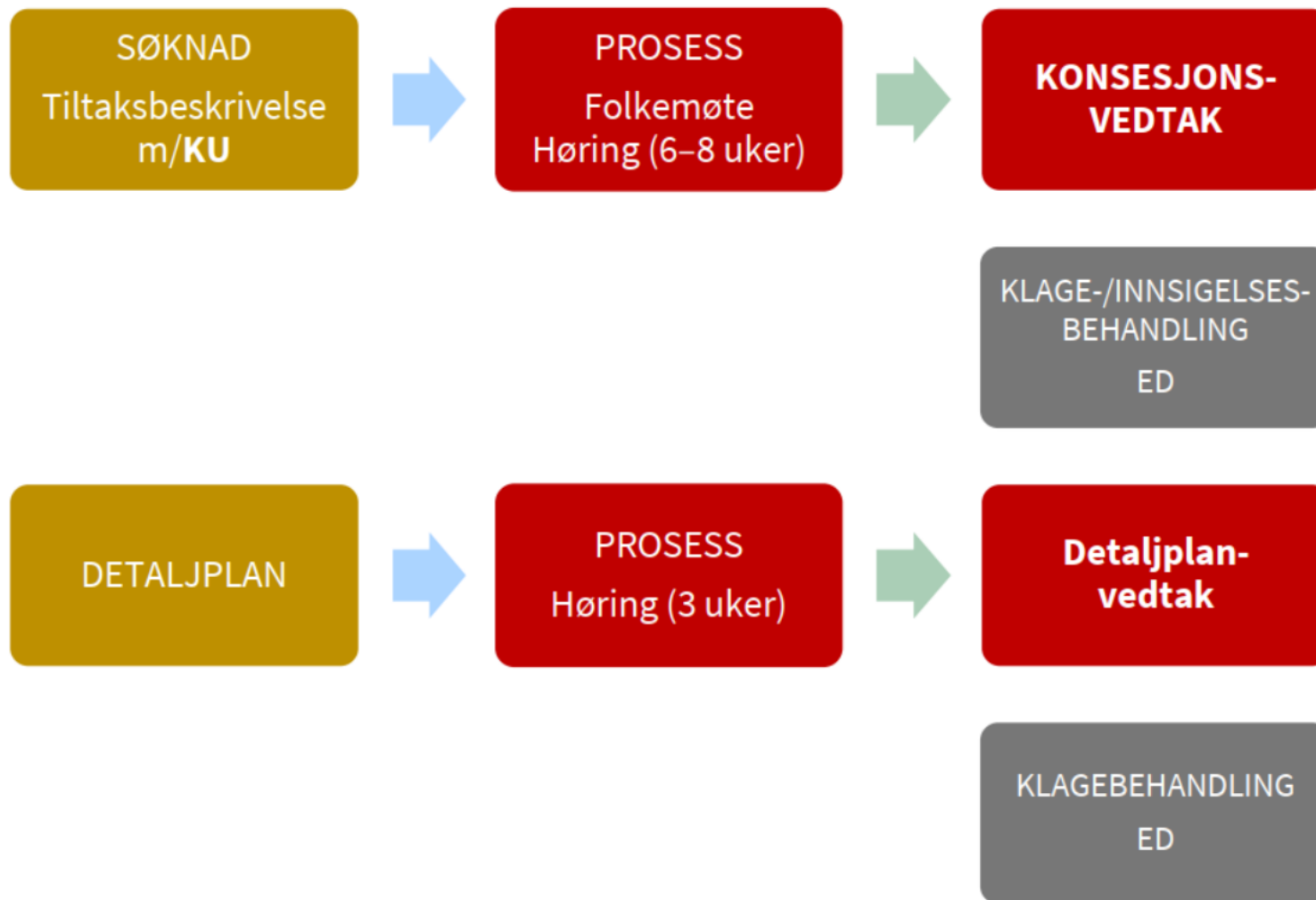
Kommunal- og distriktsdepartementet

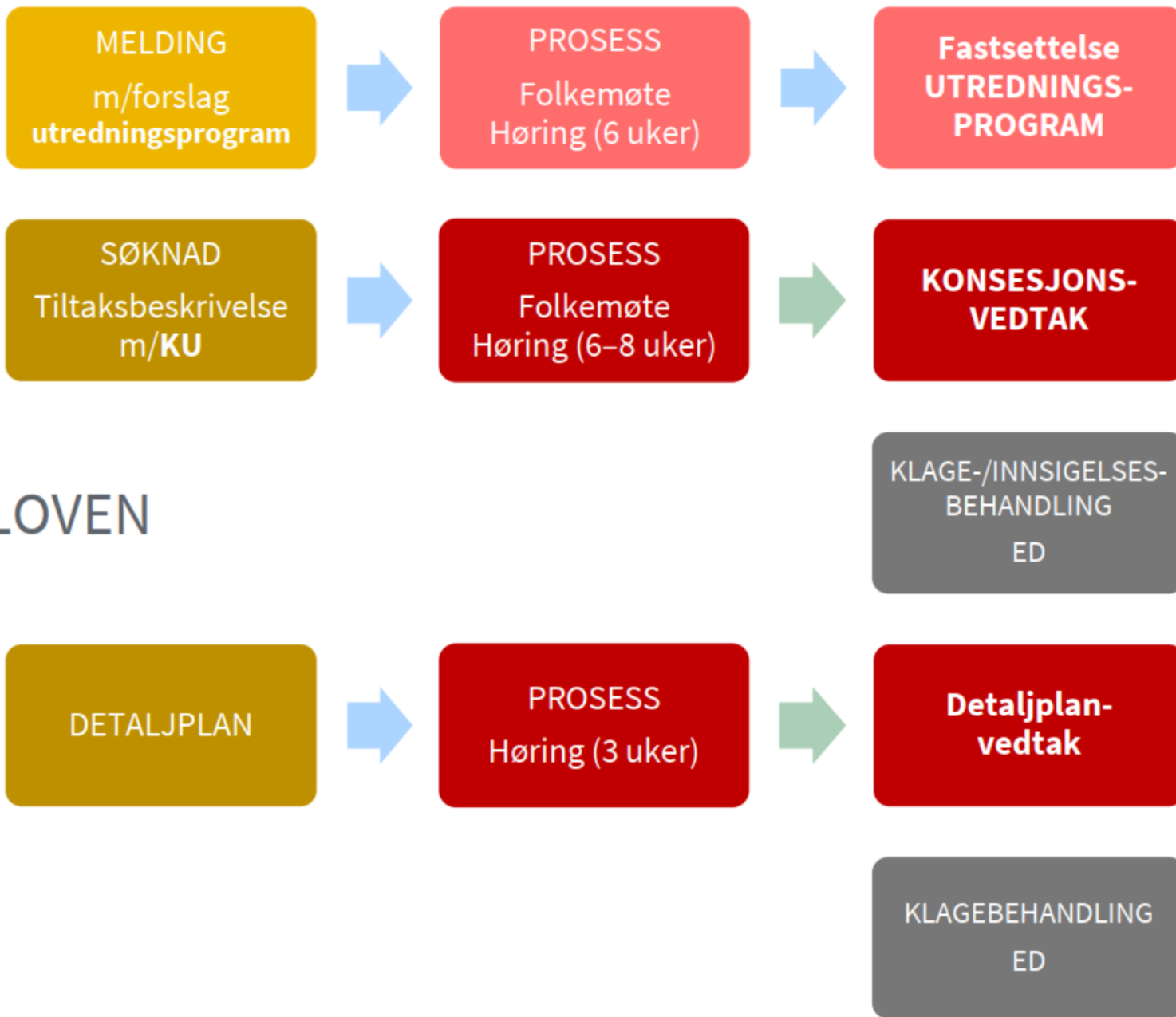
32. Det legges til rette for mer fornybar energiproduksjon, særlig i områder med kraftkrevende næringsutvikling. Det er viktig å sikre god balanse mellom mer fornybar energi og miljøhensyn.

ENERGILOVEN

ENERGILOVEN for bakkemontert solkraft

ENERGILOVEN

PLAN- OG BYGNINGS-LOVEN

En eksisterende arealplan

eller

Dispensasjon fra gjeldende plan

eller

Konsesjonen gjort gjeldende som statlig plan

Varslede endringer i konsesjonsprosessen

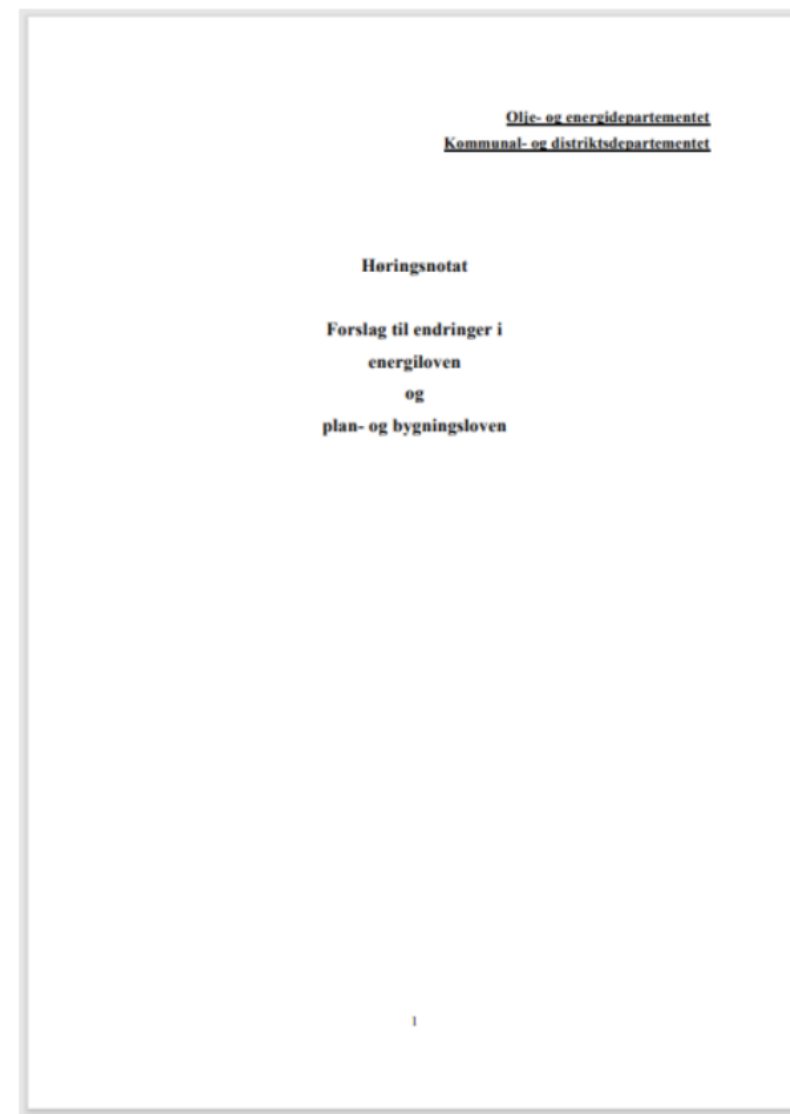

[Forsiden](#) • [Aktuelt](#) • [Nyheter](#)

Bedre lokal forankring i solkraftsaker

Nyhet | Dato: 19.12.2023

Regjeringen vil styrke kommunenes rolle i planlegging og utbygging av bakkemonterte solkraftanlegg. I forslaget blir det lagt opp til å innføre et krav om arealavklaring etter plan- og bygningsloven, i form av områderegulering, før det kan bli gitt konsesjon.

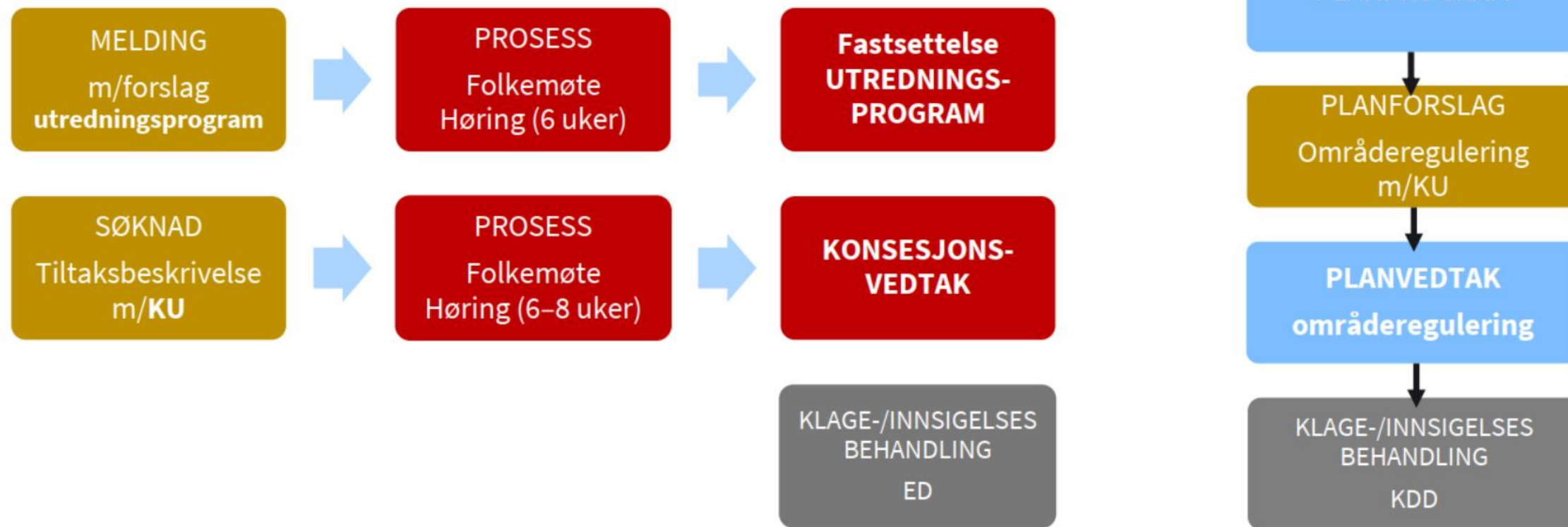

Prosess for vindkraft på land m/områderegulering (fra 1. juli 2023)

PLAN- OG BYGNINGS- LOVEN

ENERGILOVEN

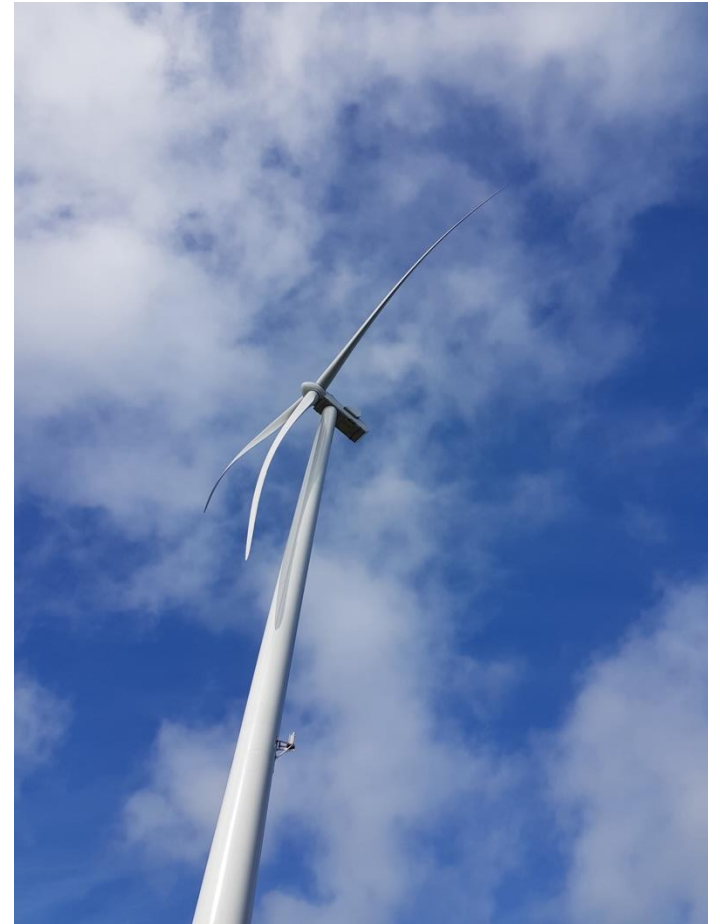
Hva er nytt?

- krav om områderegulering etter plan- og bygningsloven for konsesjonspliktige vindkraftanlegg på land (og for solkraftanlegg?)
- krav om at NVE *ikke* kan gi konsesjon til vindkraftanlegg på land før kommunen har avklart tiltaket etter plan- og bygningsloven (m.a.o. fattet et planvedtak, primært i form av en områderegulering)

Anbefalinger

- Overordnet planlegging (kommuneplan og arealdel, regional plan?)
- Tidlig avklaring og ev. stans av planprosess
- Nært samarbeid med NVE – samordne plan- og konsesjonsprosess
- Felles plan- og utredningsprogram

Områderegulering (I)

- Avklare overordnede føringer
  - Detaljer fastsettes av NVE i konsesjon og detaljplan
- Utarbeide områderegulering
  1. Kommunen utarbeider forslag
  2. Kommunen krever at tiltakshaver utarbeider forslag
  3. Tiltakshaver fremmer forslag (som ved detaljregulering)

Områderegulering (II)

- sette ytre arealbruksgrenser og adkomstvei
- hensynssoner med retningslinjer som skal sikre ulike interesser eller hensyn i eller utenfor vindkraftanlegget
- maksimal høyde, inngrepsfrie områder og andre overordnede krav

Kommunen kan også fastsette planbestemmelser om andre forhold som kan sies å ligge innenfor de overordnede arealmessige forutsetningene som er relevante for kommunens beslutning om arealbruk for vindkraftanlegget... (Prop. 111L (2022-2023))

Områderegulering (III)

- begrensning i adgangen til å endre gjeldende områderegulering for vindkraftanlegg, fra det tidspunktet det er gitt konsesjon etter energiloven og fram til byggefristen som gjelder for konsesjonen er utløpt
  - Dersom det er tiltakshaver som fremmer forslag om endring, kan det skje også etter at konsesjon er gitt.
- Dispensasjonsreglene etter kap. 19 gjelder som vanlig
  - Det kan dispenseres fra kravet om områderegulering dersom de overordnede arealmessige forutsetningene er tilstrekkelig utredet i annet planvedtak, for eksempel i en kommune(del)plan, i samme omfang og fastsatt med samme detaljeringsnivå som kravene til en områderegulering.

Plan- og bygningsloven

Energiloven

Regional plan

Kommune(del)plan/
områderegulering

Kommunen er KU- og planmyndighet. NVE er høringspart og kan fremme innsigelse.

Områderegulering

Planinitiativ og oppstartsmøte

Utarbeide forslag til planprogram

Høring og off. ettersyn av forslag til planprogram

Kommunen fastsetter planprogram

Min. 6 ukers høringsfrist

10 uker etter høringsfrist

Konsesjon

Melding med forslag til utredningsprogram

Høring og off. ettersyn av melding med forslag til utredningsprogram

NVE fastsetter utredningsprogram

NVE er KU- og konsesjonsmyndighet. Kommunen er høringspart og kan fremme innsigelse.

Min. 6 ukers høringsfrist

Normalt 10 uker etter høringsfrist

Felles utredninger og samordnet behandling

En aktør banker på døra

- Trenger tiltaket konsesjon fra NVE?
- Er tiltaket i tråd med overordnede føringer/planer?
- Er dette noe vi ønsker på dette stedet?
- Vurdere størrelse eller avbøtende tiltak?
- Starte planprosess – ev. i samarbeid med NVE

Anbefalt lesing

- Regjeringen.no – vindkraft – planlegging av vindkraft etter plan- og bygningsloven
- NVEs nettsider om vindkraft og solkraft
- Prop. 111 L (2022–2023) - Endringer i energiloven og plan- og bygningsloven (vindkraft på land)
- Forslag til endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til solkraftanlegg på land (høringsfrist 19.12.2023)
- Veileder for kommunal behandling av mindre vindkraftanlegg